

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/18869-1
Saksbehandler Helene Vedal

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	17.09.2025

Fordeling av midler til felles prosjekter med Østre Agder regionråd og Setesdal regionråd

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Tilskudd til felles prosjekter mellom Østre Agder regionråd og Setesdal regionråd fordeles likt mellom de to regionrådene med en øvre søknadsramme på 1 500 000.
2. Regionrådene søker om tilskudd fra Agder fylkeskommune med utgangspunkt i kriteriene i Kommunal- og Distriktsdepartementets sin forskrift *om tilskot til kompetanse og arbeidskraft i distrikta*.

Vedlegg

Forskrift om Kommunal- og distriktsdepartementets tilskot til kompetanse og arbeidskraft i distrikta

Sammendrag

Bakgrunnen for saken er budsjettvedtak fattet av fylkestinget 10. desember 2024 (sak 78/2024), hvor det ble besluttet å sette av 3 millioner kroner til felles prosjekter med Østre Agder regionråd og Setesdal regionråd for å tilby desentralisert utdanning i sine respektive regioner.

Fylkeskommunedirektøren har vurdert to innretninger av tilskuddet til Østre Agder regionråd og Setesdal regionråd:

1. Størrelsen på tilskuddet baseres utelukkende på sentralitet, og tar utgangspunkt i tidligere tildelingsforhold fra Direktorat for høyere utdanning og kompetanse. Basert på denne beregningen tildeles Østre Agder regionråd en søknadsramme på omtrent 74 prosent av summen som Setesdal regionråd tildeles.
2. Tilskuddet fordeles likt mellom de to regionrådene med en øvre søknadsramme på 1 500 000.

Begge innretningene tar utgangspunkt i *Forskrift om Kommunal- og distriktsdepartementets tilskot til kompetanse og arbeidskraft i distrikta*, hvor tilskudd til studiesentre også er omtalt.

Saksopplysninger

Bakgrunnen for saken er budsjettvedtak fattet av fylkestinget 10. desember 2024 (sak 78/2024), hvor det ble besluttet å sette av 3 millioner kroner til felles prosjekter med Østre Agder regionråd og Setesdal regionråd for å tilby desentralisert utdanning i sine respektive regioner. De to regionrådene har tidligere mottatt driftsmidler som studiesentre gjennom tilskuddsordninger administrert av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Disse tildelingene har vært basert på regjeringens sentralitetsindeks. Denne består av følgende indikatorer: SSBs sentralitetsindeks, befolkningsvekst de siste ti årene, sysselsettingsvekst de siste ti årene og ensidig næringsstruktur.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren har reelt vurdert følgende to innretninger av tilskuddet til Østre Agder regionråd og Setesdal regionråd:

1. Størrelsen på tilskuddet baseres utelukkende på sentralitet, og tar utgangspunkt i tidligere tildelingsforhold fra Direktorat for høyere utdanning og kompetanse. Basert på denne beregningen tildeles Østre Agder regionråd en søknadsramme på omtrent 74 prosent av summen som Setesdal regionråd tildeles.
2. Tilskuddet fordeles likt mellom de to regionrådene med en øvre søknadsramme på 1 500 000.

Felles for de to fordelingsmodellene:

Begge innretningene som er vurdert vil skissere en øvre søknadsramme for regionrådene, og tildeles etter søknad til Agder fylkeskommune.

Begge innretningene tar utgangspunkt i *Forskrift om Kommunal- og distriktsdepartementets tilskot til kompetanse og arbeidskraft i distrikta*, hvor tilskudd til

studiesentre også er omtalt. Studiesenterordningen skal bidra til at utdanning og kompetanseutvikling blir tilgjengelig for innbyggere og ansatte i virksomheter som ikke kan følge ordinær undervisning ved faste studiested grunnet lang avstand.

Måloppnåelse bør vurderes i henhold til følgende kriterier fra forskriften:

- a) Økt innsats for etablering av flere etterspurte, fleksible og/eller desentraliserte utdanningstilbud
- b) Økt antall personer tilegner seg etterspurt kompetanse
- c) Flere utenfor arbeidslivet får tilgang til utdanning og kompetanseutvikling

Tilskuddet for 2025 anbefales å gjelde for hele kalenderåret, og kan dekke allerede påløpte kostnader. Tilskuddet kan også dekke studier med oppstart innen august 2026. Dersom dette ikke lar seg gjøre må det sendes en søknad til Agder fylkeskommune om utsettelse.

Fordelingsmodell basert på sentralitet

Modellen tar utgangspunkt i fordelingsforhold fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse i 2023 og 2024, der Østre Agder regionråd ble tildelt omtrent 74 prosent av summen som Setesdal regionråd ble tildelt. Denne modellen baserer seg utelukkende på sentralitet, og tar utgangspunkt i regjeringens sentralitetsindeks.

Med utgangspunkt i budsjettammen på 3 millioner kroner vil dette bety at Setesdal regionråd kan søke midler på inntil 1 725 000 kroner og at Østre Agder regionråd kan søke midler inntil 1 275 000 kroner til Østre Agder. Dette forslaget baserer seg utelukkende på sentralitet og fylkeskommunedirektøren vurderer dette som mindre treffsikkert, da det ikke fanger opp det reelle kompetansebehovet og levekårsutfordringene i regionene.

Fordelingsmodell basert på likedeling

Modellen tar i utgangspunkt i likedeling av midlene mellom de to regionrådene, slik at hvert regionråd kan søke om tilskudd med en øvre søknadsramme på inntil 1 500 000 kroner.

En likedeling sikrer en rettferdig og transparent fordeling, samtidig som det unngår skjevheter som kan oppstå dersom man legger for stor vekt på én enkelt indikator som sentralitet. De øvrige faktorene som levekår, utdanningsnivå og kompetansebehov er viktige, men vanskelige å vekte opp mot hverandre på en balansert måte.

Regionplan Agder 2030

Satsingen på felles prosjekter med Østre Agder og Setesdal regionråd for å utvikle desentraliserte og fleksible utdanningstilbud er tydelig forankret i Regionplan Agder 2030.

Utdanning, kompetanse og deltagelse er særlig relevant for denne saken. Regionplanen understreker betydningen av å legge til rette for at alle innbyggere i Agder – uavhengig av bosted og livssituasjon – skal ha like muligheter til å tilegne seg kompetanse og delta i arbeids- og samfunnsliv.

Tiltakene støtter opp under hovedmålene i planen om økt sysselsetting, sterkere tilknytning til arbeidslivet, fullføring av utdanning og balanse mellom tilbud og etterspørsel i det regionale kompetansemarkedet.

De desentraliserte utdanningstilbudene vil bidra til sosial bærekraft ved å gi flere tilgang til utdanning, inkludere personer som står utenfor arbeidslivet, og redusere geografiske og sosiale ulikheter i regionen. Videre svarer saken på utfordringer identifisert i Regionplan

Agder 2030, blant annet raskt skiftende kompetansebehov, økende sosial ulikhet og et stort behov for arbeidskraft i både offentlig og privat sektor.

Økonomiske konsekvenser

Det er satt av en budsjettramme på 3 millioner kroner i fylkeskommunes budsjett for å dekke kostnadene knyttet til ordningen.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren har vurdert to innretninger av tilskuddet til Østre Agder regionråd og Setesdal regionråd. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at tilskuddet fordeles likt mellom regionrådene med en øvre søknadsramme på 1,5 millioner kroner.

Regionrådene søker tilskudd fra Agder fylkeskommune med utgangspunkt i *Forskrift om Kommunal- og distriktsdepartementets tilskot til kompetanse og arbeidskraft i distrikta*, hvor tilskudd til studiesentre også er omtalt.

Kristiansand, 26.06.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør